

Mikael Sandström

Stabs- och ekonomichef

Gryaabs diarienummer: 0174/24

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Remissvar till Finansdepartementet avseende slutbetänkandet Förbättrade ränteavdragsregler för företag (SOU 2024:37) – dnr Fi2024/01268

Sammanfattning

Ärendet avser Gryaabs remissvar avseende slutbetänkandet Förbättrade ränteavdragsregler för företag (SOU 2024:37). Gryaabs styrelse har inte, eftersom svarstiden inte medgav det, behandlat remissvaret. Styrelsen har dock tagit del av Gryaabs inställning till slutbetänkandet och kommer att få remissvaret som information på styrelsemötet den 24 oktober 2024.

Regeringen beslutade den 28 oktober 2021 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att följa upp och se över vissa frågor med anledning av de nya skattereglerna för företagssektorn som trädde i kraft den 1 januari 2019 (dir. 2021:97). Utredaren lämnade våren 2024 sitt slutbetänkande vilket är på remiss till och med den 18 oktober 2024.

Utredaren lämnar i sitt betänkande ett förslag till undantag för infrastruktursektorn men rekommenderar inte att förslaget genomförs. Ett uteblivet undantag för VA-sektorn får betydande ekonomiska konsekvenser för de VA-organisationer som valt att driva verksamheten i bolagsform. VA som bedrivs i förvaltningsform berörs inte.

Gryaab AB uppmanar regeringen att föreslå riksdagen att genomföra ett infrastrukturundantag med utredningens förslag som grund. Som det går att se i Gryaabs remissvar finns det dock utrymme för att förbättra förslaget på en rad punkter som enligt vår uppfattning bör kunna åtgärdas relativt enkelt i den fortsatta beredningsprocessen.

Om regeringen väljer att inte införa ett generellt undantag för hela infrastrukturen, förespråkas att undantaget begränsas till att gälla investeringar inom kommunalt ägt vatten- och avlopp. Den kommunala VA-sektorn är enkel att avgränsa juridiskt.

Det är en del av det kommunala självstyret att kommunen bestämmer vilken organisationsform som ska gälla för VA. I det avseendet är det lagstiftarens avsikt att kommuners val av ägandeform ska vara kostnadsneutral. Nuvarande ordning rörande ränteavdrag diskriminerar dock kommunalt VA-ägande i bolagsform medan ägande av VA-infrastruktur i kommunal förvaltning eller kommunalförbund inte påverkas negativt i skattehänseende.

Att införa undantaget skulle göra ränteavdragsreglerna mer likformiga för denna offentligt ägda infrastruktur. Att offentlig verksamhet i hela landet möter samma skattevillkor, är inte bara logiskt utan även en fråga om rättvisa.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

År 2019 infördes en lagstiftning kring ränteavdragsbegränsningar för företagssektorn. Regeringen lämnade senare ett uppdrag att utreda en översyn av regelverket i syfte att förbättra och förenkla detsamma. I utredningsuppdraget lämnades ett särskilt uppdrag att utreda och komma med förslag på undantag för infrastrukturektorn, vilket inte funnits tidigare. Slutbetänkandet SOU 2024:37 Förbättrade ränteavdragsregler för företag överlämnades till regeringen den 31 maj 2024. Utredaren lämnar i sitt betänkande ett förslag till undantag för infrastrukturektorn men rekommenderar att förslaget inte genomförs. Ett uteblivet undantag för VA-sektorn får betydande ekonomiska konsekvenser för de VA-organisationer som valt att driva verksamheten i bolagsform. VA som bedrivs i förvaltningsform berörs inte.

Innan regeringen tar ställning till det förslag som lämnats i betänkandet, har betänkandet skickats på remiss till berörda myndigheter, organisationer, kommuner och andra intressenter. Även allmänheten har rätt att lämna synpunkter.

Gryaab AB är inte en av de utsedda remissinstanserna men väljer att, då frågan är av så väsentlig karaktär att lämna in detta ärende som sitt remissvar. Remissvaret är avstämt med förvaltningen för kretslopp och vatten inom Göteborgs stad.

Gryaabs yttrande – remissvar

Konsekvenser för Gryaab AB

Gryaab AB står, likt övriga VA-Sverige inför omfattande investeringar i nya reningsverk, pumpstationer och ledningsnät. Under de kommande 12 åren avser Gryaab AB att investera i storleksordningen 7 - 9 miljarder kronor. Investeringarna sker främst i en kapacitetsutbyggnad för att möta skärpta reningskrav och en ökad befolkningsutveckling i delägarkommunerna. Investeringarna kommer till största delen finansieras med lånade medel. Bolaget har sedan 2019, då den nuvarande lagstiftningen infördes, i huvudsak befunnit sig i ett förstudieskede inför de framtida investeringarna. Upplåningsbehoven med påföljande räntekostnader har därför varit blygsamma. Av den anledningen har den nuvarande lagstiftningen hittills inte begränsat Gryaab AB s möjligheter att dra av sina

räntekostnader i deklARATIONEN. Framöver kommer dock ett oförändrat regelverk för VA-sektorn och Gryaab AB att leda till betydande ekonomiska konsekvenser.

Om regelverket avseende ränteavdragsbegränsningarna införs utan undantag för VA-sektorn eller utan en ökad tydlighet kring vilka infrastrukturprojekt som kan undantas, kommer det leda till skattekostnader för Gryaab AB på cirka 50 mkr de kommande 10 åren och cirka 100 mkr fram till 2036 då Gryaabs kompletterande anläggning är i drift.

Utredaren lämnar i sitt betänkande ett förslag till undantag för infrastrukturektorn men rekommenderar inte att förslaget genomförs. Ett uteblivet undantag för VA-sektorn får betydande ekonomiska konsekvenser för de VA-organisationer som valt att driva verksamheten i bolagsform. Ett uteblivet undantag för VA-sektorn skulle i betydande omfattning leda till en rundgång med offentliga medel där hushållens inbetalda VA-avgifter återgår till staten i form av inkomstskatt.

Synpunkter på förslaget

Gryaab AB uppmanar regeringen att föreslå riksdagen att genomföra ett infrastrukturundantag med utredningens förslag som grund. Som redovisas nedan finns det dock utrymme för att förbättra förslaget på en rad punkter som enligt bolagets uppfattning bör kunna åtgärdas relativt enkelt i den fortsatta beredningsprocessen.

Om regeringen väljer att inte införa ett generellt undantag för hela infrastrukturektorn, förespråkas att undantaget begränsas till att gälla investeringar inom kommunalt ägt vatten- och avlopp (nedan VA). Den kommunala VA-sektorn är enkel att avgränsa juridiskt.

Tillämpningsområde

Utredningen har valt att begränsa tillämpningsområdet av infrastrukturundantaget till offentliga infrastrukturprojekt, där vissa särskilda krav ska vara uppfyllda för att ett projekt ska anses utgöra ett offentligt infrastrukturprojekt. Det är i lagtext inte närmare definierat vad en storskalig infrastrukturtillgång är eller när ett projekt är av allmänt intresse. Gryaab AB noterar därmed att utredningen i mycket begränsad omfattning lämnar närmare vägledning kring vilka projekt som skulle omfattas av undantaget. Gryaab AB noterar att det i Bilaga 6 framgår följande (s. 593):

”Tillhandahållande av vatten och avlopp ligger i det allmännas intresse, eftersom tillgången till detta är en förutsättning för en tillfredställande levnadsstandard. Allmänna vattentjänster bör därför generellt kunna ses som sådana infrastrukturprojekt som omfattas av direktivets definition på projekt av allmänt intresse.”

Gryaabs AB:s förståelse av uttalandet ovan samt övriga delar av betänkandet är att utredningen anser att VA-tjänster ska anses utgöra sådana offentliga infrastrukturprojekt som omfattas av infrastrukturundantaget, vilket är välkommet. För andra typer av verksamheter är dock utredningens förslag inte lika tydligt.

Om ett bolag omfattas eller inte av infrastrukturundantaget kan få långtgående konsekvenser för det enskilda bolaget och beräkningsenheten om bolaget är del av ett sådant. Det är därför viktigt att tillämpningsområdet är klart, tydligt och förutsebart. I dagsläget kan inte utredningens förslag sägas uppfylla dessa krav. I den fortsatta beredningen av förslaget bör därför tillämpningsområdet för förslaget tydliggöras.

Avgränsningen av vilka företag som omfattas, kommer att kräva en del överväganden för att uppnå den tydlighet som krävs i skattelagstiftningen. Gryaab AB menar dock att infrastrukturinvesteringar som avser kommunal vatten- och avloppsförsörjning kan identifieras och avgränsas tydligt.

Om regeringen väljer att inte införa ett generellt undantag för hela infrastrukturektorn, förespråkas därför att undantaget begränsas till att gälla investeringar inom kommunalt ägt vatten- och avlopp. Den kommunala VA-sektorn är enkel att avgränsa juridiskt.

Tioårskravet

Utredningen har valt att föreslå att endast offentliga infrastrukturprojekt som pågår i tio år eller mer ska omfattas av infrastrukturundantaget. Gryaab AB anser att tioårskravet innebär en onödig komplexitet i regelverket som inte är nödvändig. Det medför också stora konsekvenser för de projekt som visar sig vara kortare än tio år, men där den ursprungliga planen var att tioårskravet skulle vara uppfyllt. På samma sätt blir konsekvenserna stora för projekt som beräknades pågå kortare tid än tio år och infrastrukturundantaget därför inte tillämpas, men det sedan visar sig att projektet pågick längre än tio år. Gryaab AB anser därför att tioårskravet bör tas bort från regelverket.

Avskattningsregeln

Förslaget innehåller en så kallad avskattningsregel som reglerar vad som händer i situationen när det visar sig att ett projekt inte längre uppfyller kravet på att vara ett offentligt infrastrukturprojekt. Förslaget innebär en helt ny företeelse i svensk skattelagstiftning, där beskattningsårets slutenhet frångås och skattemässiga justeringar som avser flera år tas upp på ett och samma år. Det innebär också att den lagstadgade tidsfristen för att ompröva en deklARATION frångås och förlängs betydligt. Detta medför också ett förlängt dokumentationskrav där bolag ska spara dokumentation som styrker att de omfattas av infrastrukturundantaget i hela 17 år. Dessa föreslagna förändringar innebär betydande försämringar för bolagen och ökad administration för alla instanser som ska tillämpa dem.

Som nämns ovan anser Gryaab AB att tioårskravet inte är nödvändigt. Om detta krav tas bort kan också avskattningsregeln tas bort, då bolag kan övergå till att tillämpa de vanliga reglerna när de inte längre uppfyller kraven för att tillämpa infrastrukturundantaget.

Förhandsgodkännande

Utredningen föreslår att Forskarskattenämnden ska få i uppdrag att godkänna ansökningar om att omfattas av infrastrukturundantaget. Ett förhandsavgörande har som utredningen framhåller fördelen av att ge skattebetalaren ytterligare försäkran om att undantaget faktiskt är tillämpligt på den aktuella situationen. Samtidigt innebär det en ökad komplexitet och kostnad för bolag som måste ansöka om att omfattas av undantaget, särskilt med beaktande av att varje förändring av verksamheten ska föranleda en ny ansökan. Införandet av ett godkännandeförfarande där Skatteverket ska granska vissa delar av regelverket, men inte andra, riskerar dessutom att leda till svåra gränsdragningsfrågor. Gryaab AB anser att den fortsatta beredningen bör inriktas på att göra infrastrukturundantaget så tydligt som möjligt för att skattebetalare själva ska kunna avgöra om undantaget är tillämpligt och i så fall tillämpa detta på eget initiativ. I mer osäkra situationer bör förhandsbeskedsinstitutet kunna användas.

Övriga konsekvenser

Det är en del av det kommunala självstyret att kommunen bestämmer vilken organisationsform som ska gälla för VA. I det avseendet är det lagstiftarens avsikt att kommuners val av ägande form ska vara kostnadsneutral. Nuvarande ordning rörande

ränteavdrag diskriminerar dock kommunalt VA-ägande i bolagsform medan ägande av VA-infrastruktur i kommunal förvaltning eller kommunalförbund inte påverkas negativt i skattehänseende.

Svensk VA-infrastruktur står inför ett omfattande upprustningsbehov med tillhörande upplåning. Om ett undantag för VA-sektorn inte införs är det sannolikt att kommunerna kommer att välja att bedriva sin VA-organisation så att kommunen inte påverkas att ränteavdragsreglerna och staten ändå går miste om skatteintäkterna. Den enda effekten som uppnås av att inte införa undantaget skulle bli ökad kommunal administration för att föra över ägandet tillbaka till kommunerna

Med tanke på att 19 andra medlemsstater i EU infört ett infrastrukturundantag av något slag, är det hög tid att även Sverige inför möjligheten.

Mikael Sandström

Stabs- och ekonomichef

Malin Olsson

Tillförordad vd